

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/142/2024
Identifikačné číslo spisu:	6119203357
Dátum vydania rozhodnutia:	31.03.2026
Meno a priezvisko:	Mgr. Peter Melicher
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:6119203357.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Slovenská asociácia producentov v audiovizíi, so sídlom v Bratislave, Grösslingova 32, IČO: 36 061 182, zastúpený: LMH Legal, s.r.o., so sídlom v Modre, Moyzesova 39, IČO: 55 137 652, za účasti intervenienta na strane žalobcu: Slovenský filmový ústav, so sídlom v Bratislave, Grösslingova 32, IČO: 00 891 444, zastúpený advokátkou JUDr. Adrianou Tomanovou, so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, proti žalovanému: Správa káblových rozvodov s.r.o., so sídlom Partizánske, Nám. SNP 212/4, IČO: 36 314 854, zastúpený: HUSAR AND PARTNERS s.r.o., so sídlom v Košiciach, Vojenská 14, IČO: 53 519 141, za účasti intervenienta na strane žalovaného: LITA, autorská spoločnosť, so sídlom v Bratislave, Mozartova 9, IČO: 00 420 166, zastúpená advokátkou JUDr. Dagmar Kubovičovou, so sídlom v Bratislave, Námestie Biely kríž 3, o zaplatenie 17.167,16 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 20Ca/23/2019, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 23. novembra 2023 sp. zn. 16Co/55/2020-1334, a o návrhu žalovaného a intervenienta na strane žalovaného, či je vstup intervenienta na strane žalobcu prípustný, takto

rozhodol:

I. Vstup intervenienta na strane žalobcu: Slovenský filmový ústav, so sídlom v Bratislave, Grösslingova 32, IČO: 00 891 444 do dovolacieho konania, je p r í p u s t n ý.

II. Dovolanie o d m i e t a.

III. Žalovaný a intervenient na strane žalovaného majú právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 21. januára 2020 č.k. 20Ca/23/2019-484 žalobu, ktorou sa žalobca proti žalovanému domáhal zaplatenia sumy 17.167,16 eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 832,91 eur od 16. 01. 2017 do zaplatenia, zo sumy 2.130,55 eur od 16. 04. 2017 do zaplatenia, zo sumy 2.130,55 eur od 16. 07. 2017 do zaplatenia, zo sumy 2.130,55 eur od 16. 10. 2017 do zaplatenia, zo sumy 2.130,55 eur od 16. 01. 2018 do zaplatenia,

zo sumy 2.130,55 eur od 16. 04. 2018 do zaplata, zo sumy 2.130,55 eur od 16. 07. 2018 do zaplata, zo sumy 2.130,55 eur od 16. 10. 2018 do zaplata, zamietol.

1.1. Žalobca v súvislosti so svojím nárokom uviedol, že rozhodnutím Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. MK-1778/2016-232/8318 zo dňa 07. 07. 2016 oprávnenie na výkon kolektívnej správy č. k. MK-1778/2016-232/10418 zo dňa 18. 08. 2016, na základe ktorého vykonáva povinnú kolektívnu správu práv a má oprávnenie na výber odmien okrem iných v odbore podľa § 146 ods. 2 písm. d) Autorského zákona - výber primeranej odmeny za káblovú retransmisiu umeleckého výkonu, zvukového záznamu a audiovizuálneho záznamu, ktorý je originálom audiovizuálneho diela a v odbore podľa § 146 ods. 2 písm. f) Autorského zákona - použitie audiovizuálneho diela jeho uvedením na verejnosti káblovou retransmisiou. Žalobca vykonáva výber odmien pre slovenských a zahraničných nositeľov práv - producentov, jednak na základe zmlúv o zastupovaní (§ 164 ods. 1 Autorského zákona), na základe zákona (§147 ods. 1 Autorského zákona) a na základe dohôd o spolupráci so zahraničnými organizáciami kolektívnej správy. Žalovaný je obchodná spoločnosť a je držiteľom oprávnenia na káblovú retransmisiu na základe registrácie retransmisie č. TKR/300, ktorý vydala Rada pre vysielanie a retransmisiu v zmysle zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii. V žalobe tvrdil, že žalovaný ako držiteľ oprávnenia na káblovú retransmisiu denne šíri audiovizuálne diela a záznamy v rozpore s § 19 ods. 3, 4, § 86, § 119 Autorského zákona (ďalej tiež „AZ“), že vykonáva ich káblovú retransmisiu bez udelenia súhlasu, bez zaplata licenčnej odmeny za udelenie súhlasu, bez zaplata primeranej odmeny nositeľom práv (producentom), ktorých žalobca zo zákona zastupuje.

1.2. Súd mal za preukázané, že na základe rozhodnutia Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. k. MK-1778/2016-232/8318 zo dňa 07. 07. 2016 udelené oprávnenie č. k. MK-1778/2016-232/10418 zo dňa 18. 08. 2016 na výkon kolektívnej správy práv k audiovizuálnemu dielu (ďalej aj „AVD“) a audiovizuálnemu záznamu (ďalej aj „AVZ“) okrem iného aj v odboroch použitia audiovizuálneho diela jeho uvedením na verejnosti káblovou retransmisiou a výberu primeranej odmeny za káblovú retransmisiu AVZ, ktorý je originálom AVZ, t.j. žalobca má postavenie organizácie kolektívnej správy (ďalej aj „OKS“) a je oprávnený spravovať majetkové práva viacerých nositeľov formu nepriameho zastúpenia (§ 144 ods. 3 Autorského zákona, ďalej aj „AZ“). Oprávnenie OKS vyplýva buď zo zákona (§ 146, § 147 AZ) alebo z dohôd uzatvorených s nositeľmi práv (§ 164 ods. 1 AZ). Nositelia práv s výnimkou prípadov povinnej kolektívnej správy (§ 146 ods. 2 AZ), sa môžu rozhodnúť, či si budú svoje práva spravovať individuálne alebo prostredníctvom OKS (§ 144 AZ) alebo nezávislého subjektu správy (§ 142 AZ). Súd poukázal na § 146 ods. 1, 2 písm. d) a f) AZ, podľa ktorého nositeľ práv nie je oprávnený na individuálny výkon svojich majetkových práv v odboroch kolektívnej správy podľa odseku 2. Organizácia kolektívnej správy vykonáva správu výkonu majetkových práv podľa odseku 1 v týchto odboroch kolektívnej správy: d) výber primeranej odmeny za káblovú retransmisiu umeleckého výkonu, zvukového záznamu a audiovizuálneho záznamu, ktorý je originálom audiovizuálneho diela, f) použitie diela jeho uvedením na verejnosti káblovou retransmisiou.

1.3. Nebolo sporné, že žalobca je oprávnený na výkon kolektívnej správy práv k AVD a AVZ v odboroch povinnej kolektívnej správy na výber primeranej odmeny za káblovú retransmisiu audiovizuálneho záznamu, ktorý je originálom audiovizuálneho diela (§ 146 ods. 2 písm. d) AZ) a použitie audiovizuálneho diela jeho uvedením na verejnosti káblovou retransmisiou (§ 146 ods. 2 písm. f) AZ), pričom ide o povinne kolektívne spravované právo a vzťahuje sa aj na nezastupovaných nositeľov práv. Sporný bol rozsah zastupovaných práv - ktorých konkrétnych nositeľov zastupuje a predmet ochrany (ktoré AVD a AVZ). Žalobca podľa súdu relevantne nepreukázal rozsah ním zastupovaných práv, v podanej žalobe a replike sa obmedzil iba na tvrdenie, že povinnú kolektívnu správu práv uskutočňuje v súlade s platným Autorským zákonom vo vzťahu k slovenským nositeľom práv, ktorí sa na žalobcu obrátili s požiadavkou výkonu kolektívnej správy a uzavreli dohodu o zastúpení a vo vzťahu k zahraničným nositeľom práv, ktorých žalobca zastupuje na základe dohôd o spolupráci so zahraničnými organizáciami kolektívnej správy. Pokiaľ žalobca dňa 18. 09. 2019 doručil súdu 34 zmlúv o zastupovaní, uzatvorených v rozmedzí rokov 2002 až 2017, a ako aj dohodu o spolupráci medzi AGICOA A SAPA zo dňa 24. 02. 2016 v anglickej verzii so slovenským prekladom, na tieto však súd neprihliadol, keď vo vzťahu k nim uplatnil sudcovskú koncentráciu konania; rovnako z nich nevyplyva rozsah predmetu ochrany a niektoré boli uzavreté pred účinnosťou oprávnenia žalobcu. Súd sa stotožňuje s obranou žalovaného, že ak žalobca tvrdí, že v zmysle uzavretých dohôd kolektívne spravuje výlučne majetkové práva k AVD, ktoré patria slovenským a zahraničným „producentom“, musel by preukázať aj splnenie

podmienok uvedených v § 86 ods. 1 Autorského zákona, pretože ak nie je dohodnuté inak, výrobca originálu AVD môže vykonávať majetkové práva autorov k AVD, len ak od autorov získal písomný súhlas na vyhotovenie originálu a zároveň sa s nimi dohodol na odmene za vytvorenie a na odmene alebo spôsobe jej určenia osobitne za každé jednotlivé použitie. V súvislosti s tvrdeným zastupovaním nositeľov práv na základe zákona podľa § 146 ods. 2 AZ súd poukázal § 147 ods. 2 AZ, ktorý rieši situáciu, keď kolektívnu správu vykonáva viacero organizácií kolektívnej správy (ďalej „OKS“), pričom v takom prípade má nositeľ na výber, ktorá OKS ho bude zastupovať. Žalobca nepreukázal, že si ho čo len jediný z nositeľov práv k audiovizuálnym dielam vybral za zákonného zástupcu podľa § 147 ods. 2 AZ. Toto ustanovenie § 147 AZ sa vzťahuje len na odbor výberu primeranej odmeny za káblovú retransmisiu takých audiovizuálnych záznamov, ktoré sú originálom audiovizuálneho diela (§ 146 ods. 2 písm. d) AZ), pričom originálom audiovizuálneho diela je prvý audiovizuálny záznam tohto diela (§ 82 ods. 2 AZ). Preto súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal výkon kolektívnej správy práv k AVZ podľa § 146 ods. 2 písm. d) v spojení s § 82 ods. 2 AZ, keď žalobcovi bolo oprávnením zo dňa 18. 08. 2016 udelené oprávnenie na výkon kolektívnej správy práv na výber primeranej odmeny za káblovú retransmisiu AVZ, ktorý je originálom AVD, t.j. nie akéhokoľvek AVZ.

1.4. S poukazom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že aby bol žalobca v konaní úspešný, musel by okrem oprávnenia na výkon kolektívnej správy práv jednoznačným spôsobom preukázať aj skutočný rozsah ním kolektívne spravovaných práv, t.j. ktorých konkrétnych nositeľov práv zastupuje a vo vzťahu ku ktorých konkrétnym predmetom ochrany (audiovizuálnym dielam a audiovizuálnym záznamom) vykonáva kolektívnu správu práv. Zároveň by žalobca musel preukázať aj použitie týchto predmetov ochrany žalovaným, t.j. že zo strany žalovaného došlo v žalovanom období ku káblovej retransmisii konkrétnych audiovizuálnych diel a konkrétnych audiovizuálnych záznamov, ktoré sú originálmi audiovizuálneho diela, ku ktorým žalobca vykonáva kolektívnu správu práv či už na základe dohôd o zastupovaní alebo zákona. Táto otázka však v konaní zostala nepreukázaná, keď žalobca v žalobe len tvrdil ale nepreukázal, že žalovaný denne šíri audiovizuálne diela a záznamy v rozpore s § 19 ods. 3, 4, § 86, § 119 Autorského zákona.

1.5. Súd nemal preukázanú ani dôvodnosť nároku, keď na preukázanie spornej výšky bezdôvodného obohatenia nestačí predloženie sadzobníka žalobcu ako organizácie kolektívnej správy, pretože sadzobník je súkromnoprávny dokument vyhotovený žalobcom ako subjektom súkromného práva. Sadzobník žalobcu nie je všeobecne záväzný právny predpis. Preto súd nie je viazaný pri určovaní výšky nároku sadzobníkom žalobcu. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 23. novembra 2023 sp. zn. 16Co/55/2020-1334 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného náhradu trov odvolacieho konania. Súd vo veci rozhodol po nariadení pojednávania a vykonaní dokazovania. Uviedol, že žalobca, ktorý je OKS, má oprávnenie z 18. 08. 2016 vykonávať kolektívnu správu k AVD a AVZ, použiť AVD na verejnosť káblovou retransmisiou, na výber primeranej odmeny za káblovú retransmisiu AVZ, ktorý je originálom AVD, výber primeranej odmeny za jeho použitie okrem vysielania a sprístupnenia verejnosti. Žalobca ale nepreukázal, že je zákonným zástupcom nositeľov práv k AVD a to vzhľadom na situáciu vyplývajúcu z § 147 ods. 2 AZ (v prípade viacerých nositeľov práv). Naopak žalovaný preukázal, že OKS LITA, má oprávnenie z 18. 08. 2016 na výkon kolektívnej správy práv na použitie AVD jeho uvedením na verejnosti káblovou retransmisiou a že vysporiadal svoje povinnosti z používania AVD káblovou retransmisiou s intervenientom na základe dohody o urovnaní a hromadnej licenčnej zmluvy zo dňa 17. 07. 2017. Žalobca predložil súdu zmluvy, ktoré uzavrel s používateľmi ako prevádzkovateľmi retransmisie, v ktorých sa v článku I. ods. 6 uvádza, že v zmysle § 119 AZ má výrobca AVZ právo na primeranú odmenu za použitie záznamu AVD káblovou retransmisiou, ale v oprávnení žalobcu sa uvádza výber primeranej odmeny za káblovú retransmisiu len takého AVZ, ktorý je originálom AVD. Preto súd správne uviedol, že žalobca by teda musel preukázať, že žalovaný vykonal v žalovanom období káblovú retransmisiu AVD a AVZ, ktoré sú originálmi. Výkon kolektívnej správy pri použití AVD sa sa pri niektorých OKS prelína. Voľba výberu OKS vymáhajúcej poplatky za káblovú retransmisiu je iba na nositeľovi autorských práv k AVD a v pochybnostiach platí právna úprava § 147 ods. 2 AZ. Pokiaľ žalobca tvrdil, že zastupuje nositeľa práv, žalovaný ho spochybnil tvrdením, že túto skutočnosť musí vzhľadom na právnu úpravu riadne preukázať, pričom zákonná domnienka svedčí, tomu, že nositeľ práv

si vybral OKS LITA a nie je tak povinný uhradiť bezdôvodné obohatenie, lebo svoju povinnosť riadne splnil v právnom vzťahu k OKS LITA. Preto bolo potrebné, aby identifikoval nositeľov práv, ktorých zastupuje. Z predložených listín vyplýva iba to, že žalobca mal v posudzovanom období uzavreté hromadné licenčné zmluvy s niektorými inými prevádzkovateľmi retransmisie, z čoho však nemožno bez ďalšieho vyvodit' vznik bezdôvodného obohatenia žalovaného prevádzkovateľa káblvej retransmisie. § 147 ods. 2 AZ pritom vylučuje, vzhľadom na prelínanie správy pri použití AVD, výhradné postavenie žalobcu a vychádza z predpokladu, že za organizáciu vykonávajúcu správu práv nositeľa práv sa považuje tá organizácia kolektívnej správy, ktorá zastupuje najviac nositeľov práv podľa § 164 ods. 1 na území Slovenskej republiky a je takto uvedená v evidencii Ministerstva kultúry organizácií kolektívnej správy. Takéto určenie organizácie kolektívnej správy platí vo vzťahu k individuálnemu nositeľovi práv, ktorý nie je zastupovaný žiadnou organizáciou kolektívnej správy, dovedy, kým samotný nositeľ práva neurčí, že jeho práva bude spravovať iná organizácia kolektívnej správy. Žalobca voči žalovanému nepreukázal základ ani výšku nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia za používanie AVD formou káblvej retransmisie. Vzhľadom na prelínanie správy vo vzťahu k nositeľom práv AVD v zmysle § 86 ods. 1, § 146 ods. 2 písm. d) a § 147 ods. 2 Autorského zákona. Žalovanému stačilo preukázať, že úhradu vykonal na základe zmluvy uzavretej s inou organizáciou kolektívnej správy a že toto plnenie, vzhľadom na prelínanie správ, nezakladá na strane žalobcu nárok vymáhať od žalovaného bezdôvodné obohatenie.

2.1. Právo žalobcu vymáhať za výrobcu AVZ odmenu v zmysle § 119 je potrebné vykladať v spojitosti s tým, že výrobcu AVZ iná organizácia kolektívnej správy nezastupuje, preto nemôže dôjsť k prelínaniu správy v zmysle § 147 ods. 2 Autorského zákona a žalobca preukázal výkon správy za výrobcu AVZ v zmysle § 119 Autorského zákona a teda základ nároku pri uplatnení tejto časti nároku. Žalobca správne poukázal na to, že na výrobcov AVZ súd nemôže aplikovať ustanovenie § 86 ods. 1 Autorského zákona, ktoré sa na nich primerane v zmysle § 123 Autorského zákona nevzťahuje. Oprávnenie OKS LITA nerieši zastupovanie výrobcov AVZ. V tejto oblasti vymedzenej § 119 Autorského zákona neexistuje žiadne prelínanie správy, ktorú vykonáva, resp. môže uplatniť žalobca bez ohľadu na to, či je verejným prenosom káblvou retransmisou produkcia AVZ, ktorý je originálom AVD alebo rozmnoženina (kópia).

2.2. Žalovaný však dôvodne namietal, že žalobca žalobou riadne neuplatnil nárok vyplývajúci z oprávnenia na výkon kolektívnej správy v odbore výberu primeranej odmeny za použitie AVZ verejným prenosom okrem vysielania a sprístupňovania verejnosti. Súd správne uviedol, že sadzobník žalobcu nepreukazuje výšku nároku. Vo všeobecnosti platí, že sadzobník poplatkov má zabezpečiť, že OKS uplatňuje nároky podľa rovnakých kritérií voči všetkým. Súd môže posudzovať výšku odplaty iba v prípade, ak má byť obsahom dohody medzi OKS a používateľom v zmysle § 165 ods. 8 Autorského zákona, na návrh dotknutého používateľa, ktorý výšku odplaty podľa sadzobníka spochybňuje. Pri uplatnení bezdôvodného obohatenia nie je dôvod sadzobník žalobcu spochybňovať, pokiaľ neexistuje vážny dôvod. Týmto vážnym dôvodom, spochybňujúcim výšku bezdôvodného obohatenia je skutočnosť, že žalobca predložil súdu licenčné zmluvy, ktoré uzavrel s prevádzkovateľmi retransmisie, v ktorých je výslovne uvedené, že na účely zmluvy sa pojem audiovizuálne dielo a audiovizuálny záznam nerozlišuje a nazýva sa spoločným pojmom audiovizuálne dielo. V predložených zmluvách, v zmysle čl. III. žalobca vyberá odmenu za použitie AVD, ktorá pozostáva z odmeny pre autorov AVD, ktorých práva vykonávajú výrobcovia AVD (v tejto časti žalobca nepreukázal základ nároku voči žalovanému) a primeranú odmenu pre výrobcov AVD. Žalobca teda v tejto časti uplatneného nároku nepreukázal obvyklú výšku odmeny pre výrobcov audiovizuálnych záznamov, lebo jeho vlastný sadzobník uvedenú položku neupravuje. Vzhľadom na to, že žalobca v zmluvách a v sadzobníku neuvádza samostatne primeranú odmenu pre výrobcov AVD a AVZ za použitia AVD a AVZ, nepreukázal v akej výške vzniklo žalovanému bezdôvodné obohatenie. Aj keď v tejto časti základ nároku žalobca preukázal, je správny záver súdu, že nepreukázal výšku bezdôvodného obohatenia. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 2 CSP.

3. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie (ďalej aj „dovolateľ“).

3.1. Prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. e) CSP, keď tvrdil, že vec rozhodoval senát v nesprávnom zložení, nakoľko vec bola pridelená do senátu 16 Co, ktorý bol podľa rozvrhu práce v zložení JUDr. Alexander Mojš, JUDr. Ivica Hanusková, Mgr. Štefan Baláž. Na pojednávaní sa žalobca dozvedel, že namiesto Mgr. Štefana Baláža bola členkou senátu Mgr. Stanislava Salajová, dočasne pridelená sudkyňa,

pôsobiaca v inom senáte 13 Co; o zmene však žalobca nebol upovedomený a má za to, že zmena bola vykonaná v rozpore s rozvrhom práce. Uvedená sudkyňa je pritom aktívnou sudkyňou na Okresnom súde Banská Bystrica a mala ako sudkyňa Okresného súdu Banská Bystrica pridelené skutkovo a právne totožné konania žalobcu s inými prevádzkovateľmi.

3.2. Prípustnosť dovolania žalobca vyvodzoval aj z § 420 písm. f) CSP.

3.2.1. V tento súvislosti tvrdil, že odvolacie konanie vykazuje prierahy a došlo k vytýčeniu pojednávania bez dostatočného času na jeho prípravu. V tejto súvislosti uviedol, že dňa 08. 11. 2023 boli žalobcovi doručené 3 rozsiahle Výjadrenia intervenienta (zo dňa 01. 12. 2021, 14. 02. 2023, 05. 09. 2023) a ďalšie 2 rozsiahle Výjadrenia žalovaného (zo dňa 12. 10. 2021, 26. 11. 2021). Deň na to dňa 09. 11. 2023 bolo vytýčené pojednávanie s termínom 23. 11. 2023. Priamo na pojednávaní dňa 23. 11. 2023 odvolací súd doručil žalobcovi rozsiahle podanie žalovaného zo dňa 13. 11. 2023 s prílohami. Zároveň uviedol, že išlo o neprípustné novoty, čo žalobca namietal aj do zápisnice.

3.2.2. Žalobca namietal aj svojvoľný postup súdu a porušenie zásady predvídateľnosti rozhodnutia. Uviedol, že odvolací súd sa odklonil od vlastného skoršieho rozhodnutia 16Co/221/2019 zo dňa 02. 09. 2021, ako aj iných rozhodnutí odvolacích súdov, v skutkovo a právne takmer totožnej veci.

3.2.3. Porušenie dvojštandardnosti súdneho konania žalobca namietal v súvislosti s vyššie uvedenou argumentáciou uplatnených novôt.

3.2.4. K porušeniu manuďukčnej povinnosti žalobca uviedol, že odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil z čiastočne z iných skutkových a právnych dôvodov a až z odôvodnenia sa žalobca dozvedel, že odvolací súd použil iné právne ustanovenia.

3.2.5. V ďalšom namietal, že absentuje aj zdôvodnenie, či sa odvolací súd stotožňuje s postupom prvoinštančného súdu, ktorý o niektorých návrhoch na vykonanie dokazovania rozhodol tak, že ich nevykoná, čo bolo uplatnené aj v rámci odvolacieho dôvodu v podanom odvolaní žalobcu. Poukázal na bod 33. „Žalovaný preukázal, že OKS LITA, má oprávnenie na výkon kolektívnej správy práv o v odbore kolektívnej správy: d) použitie audiovizuálneho diela jeho uvedením na verejnosti káblovou retransmisiou na základe oprávnenia vydaného Ministerstvom kultúry dňa 18. 08. 2016 (č. l. 568) a že vysporiadal svoje povinnosti z používania audiovizuálnych diel káblovou retransmisiou s intervenientom na základe dohody o urovnaní a hromadnej licenčnej zmluvy zo dňa 17. 07. 2017.“ Bod 38. „Žalobca voči žalovanému nepreukázal základ ani výšku nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia za používanie AVD formou káblovej retransmisie. Vzhľadom na prelínanie správy vo vzťahu k nositeľom práv AVD v zmysle § 86 ods. 1, § 146 ods. 2 písm. d) a § 147 ods. 2 Autorského zákona. Žalovanému stačilo preukázať, že úhradu vykonal na základe zmluvy uzavretej s inou organizáciou kolektívnej správy a že toto plnenie, vzhľadom na prelínanie správ, nezakladá na strane žalobcu nárok vymáhať od žalovaného bezdôvodné obohatenie.“ Uviedol, že totožný odvolací súd (KS BB) dospel vo svojej rozsiahlej rozhodovacej praxi okrem iného k nasledovným záverom v otázke vysporiadania práv žalovaného s inými OKS: „Pre účely tohto konania z vyššie uvedeného podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva, že nie je možné považovať nároky uplatňované žalobcom v tomto konaní za vysporiadané tým, že žalovaný uzavrel s inými organizáciami kolektívnej správy dohodu o urovnaní a zaplatil OKS SOZA vystavené faktúry, ako prednáša žalovaný na svoju obranu, ak je v § 86 ods. 1 Autorského zákona zakotvená zákonná fikcia výkonu práv autorov audiovizuálneho diela výrobcom originálu audiovizuálneho diela (ak nie je preukázané inak). Nie je možné súhlasiť s výkladom žalovaného, podľa ktorého má žalobca preukazovať v tomto konaní splnenie podmienok prechodu výkonu práva autorov audiovizuálneho diela na producenta, resp. producentov, ktorých práva v zmysle udeleného oprávnenia ministerstvom kultúry žalobca kolektívne spravuje. Kolektívna správa práv v zmysle dôvodovej správy k Autorskému zákonu má cezhraničný charakter a nevylučuje žalobcom tvrdenú spoluprácu s medzinárodnou organizáciou AGICOA.“ Žalobcovi bol dňa 15. 10. 2021 doručený odvolacím súdom prípis zo dňa 06. 10. 2021, ktorým zaslal na vedomie viacero písomných podaní intervenienta, tiež návrhov na vykonanie dokazovania. Jedným z takýchto návrhov bol aj sprievodný list intervenienta zo dňa 30. 11. 2020 k CD nosiču, na ktorom mali byť nasledovné dôkazy:

- Zoznamy nositeľov práv v SR zastupovaných intervenientom
- Zoznam zahraničných organizácií kolektívnej správy
- 12 zmlúv o zastupovaní nositeľov práv v SR
- 10 recipročných zmlúv so zahraničnými partnermi
- Zoznam audiovizuálnych diel v káblovej retransmisii

- Štatistika vyplácania odmien za káblovú retransmisíu
- Licenčné zmluvy na použitie diel káblovou retransmisíou

Uvedené dôkazy intervenienta, mali vzhľadom na bod 33. a 38. podľa žalobcu zrejme preukazovať tzv. mandát tejto OKS, išlo preto o podstatné dôkazy a odvolací súd nemohol založiť svoje závery o vysporiadaní všetkých práv k šíreniu audiovizuálnych diel retransmisíou a zaplatení odmeny s intervenientom. Pokiaľ odvolací súd neurčil vykonaním dokazovania porovnanie tzv. mandátu intervenienta a neporovnal ho s mandátom žalobcu, nemohol logicky dospieť k záveru, že žalovanému postačovalo vysporiadať práva s intervenientom, aby mal tým vysporiadané všetky práva v rámci šírenia audiovizuálnych diel káblovou retransmisíou.

3.2.6. Nepreskúmateľnosť odôvodnenia a prijatých záverov odvolacieho súdu namietal žalobca v súvislosti s tým, že viaceré body odôvodnenia odvolacieho súdu sú vzájomne nekonzistentné, rozporné a nepreskúmateľné. Konkrétne poukázal na bod 34.2., 28., 41., 43. a 45.3. V tejto súvislosti poukázal na nesprávne právne závery odvolacieho súdu vo vzťahu k nezastupovaným nositeľom práv v rozpore s § 147 ods. 1 a § 147 ods. 3 AZ.

3.2.7. Žalobca namietal aj porušenie retroaktivity právnych noriem. Žalobca výslovne poukazuje na body 23.3.2., 23.4. a 24.1.2. odôvodnenia napádaného rozhodnutia, kde odvolací súd citoval a zrejme následne aj aplikoval znenie právnej normy, ktoré v čase žalovaného obdobia nebolo vôbec účinné, namiesto toho, aby riadne a preskúmateľne aplikoval a vysvetlil výklad tých ustanovení, ktoré sa na vec vzťahujú v znení v čase žalovaného obdobia. Uviedol, že na žalované obdobie (pozn. 12/2016 až 11/2018) odvolací súd mohol aplikovať jedine platný a účinný Autorský zákon k danému obdobiu, pokiaľ odvolací súd v odôvodnení napádaného rozhodnutia poukázal na akékoľvek časovo nasledujúce znenia - novely Autorského zákona účinné po žalovanom období, tieto nebolo možné aplikovať na skutkový a právny stav (žalované obdobie), ktoré bolo predmetom sporu.

4. Žalovaný a intervenient na strane žalovaného vo vyjadrení k dovolaniu navrhli, aby dovolací súd dovolanie žalobcu zamietol a priznal im právo na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. V prvom rade sa dovolací súd zaoberal návrhom žalovaného (doručeného súdu z 09. 10. 2024) a intervenienta na strane žalovaného (doručeného súdu z 10. 09. 2024) na nepripustenie vstupu intervenienta na strane žalobcu - Slovenský filmový ústav, so sídlom v Bratislave, Grösslingova 32, IČO: 00 891 444 (ďalej aj „SFÚ“), do dovolacieho konania.

6.1. Dovolací súd z obsahu spisu zistil, že SFÚ počas dovolacieho konania podaním z 21. 08. 2024 oznámil svoj vstup do konania ako intervenient na strane žalobcu - Slovenská asociácia producentov v audiovizii, so sídlom v Bratislave, Grösslingova 32, IČO: 36 061 182 (ďalej aj „SAPA“) s tým, že má na výsledku konania nepochybne právny záujem. Oznámením SFÚ vstúpil ako intervenient na strane žalobcu do konania (§ 82 ods. 1 CSP).

6.2. Podľa § 83 CSP súd na návrh rozhodne, či je vstup intervenienta prípustný.

6.3. Podľa § 438 ods. 1 a 2 CSP na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak. Na dovolacie konanie sa nepoužijú ustanovenia o pristúpení subjektov, o zmene a späťvzatí žaloby a o vzájomnej žalobe.

6.4. Z ust. § 438 CSP vyplýva, že vylučuje pristúpenie subjektov buď z dôvodov procesnej ekonomie (hospodárnosti konania bez zbytočného zaťažovania súdu a strán sporu, napríklad koncentráciou dôkazov či predchádzaním odročovania pojednávania) alebo z povahy veci. Vzhľadom na uvedené dovolací súd má za to, že sú splnené podmienky dovolacieho súdu na rozhodnutie o prípustnosti vstupu intervenienta v dovolacom konaní.

6.5. K otázke právneho záujmu SFÚ na výsledku sporu sa už vyjadril ústavný súd v náleze sp. zn. III. ÚS 233/2025, v ktorom okrem iného uviedol, že právny záujem na výsledku konania je preukázateľne daný, keďže už len zo samotného zákonného zastúpenia vyplýva, že medzi žalobcom (SAPA) a SFÚ existuje hmotnoprávny vzťah s právnymi dôsledkami plynúcimi pre oboch a že nie je vylúčené, aby v

spore týkajúcom sa povinnej kolektívnej správy práv na základe žaloby organizácie kolektívnej správy vystupoval popri nej konkrétny individuálny nositeľ práv (bod 41.).

6.6. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd vstup intervenienta SFÚ na strane žalobcu SAPA do dovolacieho konania pripustil.

7. Dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania z § 420 písm. e) a písm. f) CSP.

8. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

9. Žalobca v súvislosti s namietanou vadou § 420 písm. e) CSP tvrdil, že vec bola rozhodovaná v nezákonne zloženom senáte v rozpore s rozvrhom práce odvolacieho súdu a členka senátu Mgr. Stanislava Salajová, ktorá nahradila zákonného člena senátu Mgr. Štefana Baláža je aktívnou sudkyňou na Okresnom súde Banská Bystrica a môže byť vo veci zaujatá, nakoľko jej na Okresnom súde Banská Bystrica boli pridelené skutkovo a právne totožné konania žalobcu s inými prevádzkovateľmi.

9.1. Právo na zákonného sudcu je zaručené v čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov a jedného nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky, ďalej tiež len „ústava“), podľa ktorého nemožno nikoho odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon. Uvedený ústavný príkaz predstavuje pre každého účastníka konania (stranu sporu) rovnakú záruku, že na rozhodovanie o jeho veci sú povolávané súdy a sudcovia podľa vopred vybraných zásad (procesných pravidiel).

9.2. Princíp nebyť odňať zákonnému sudcovi bol v civilnom sporovom konaní premietnutý aj do ustanovenia § 420 písm. e) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd. Súdna prax je pritom jednotná v tom, že súd treba považovať za nesprávne obsadený aj vtedy, ak nekoná zákonný sudca. Koho treba považovať za zákonného sudcu a akým spôsobom možno vykonať jeho zmenu, upravujú ustanovenia § 3 ods. 3 a 4 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení, podľa ktorého zákonný sudca je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci; ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte a zmenu v osobe zákonného sudcu možno vykonať len v súlade so zákonom a s rozvrhom práce.

9.3. Iný sudca, popripade iný senát či senát v inom zložení môže vec prejsť len v prípade, ak je absencia (sudcov určených rozvrhom práce) dôvodná. Za takúto je treba považovať vylúčenie sudcu z dôvodu zaujatosti a odôvodnenú neprítomnosť sudcu v dôsledku choroby, dovolenky, pracovnej cesty a podobne. Zastúpenie sudcov sa rovnako ako zloženie senátu musí riadiť vopred presne stanovenými pravidlami, určenými rozvrhom práce.

9.4. Z obsahu spisu vyplýva, že vec bola v rámci odvolacieho konania pridelená dňa 08. 10. 2020 do senátu 16Co (č.l. 564 spisu), pričom žalobca tvrdil, že podľa schváleného Rozvrhu práce Krajského súdu Banská Bystrica bol v zložení: JUDr. Alexander Mojš, JUDr. Ivica Hanusková a Mgr. Štefan Baláž. Žalobca v dovolaní uviedol, že dňa 09. 11. 2023 mu bolo doručené predvolanie s termínom pojednávania na deň 23. 11. 2023 s uvedením mena predsedu senátu JUDr. Alexander Mojš, pričom až na pojednávaní sa dozvedel o zmene v zložení senátu 16 Co, keď namiesto Mgr. Štefana Baláža bola členkou Mgr. Stanislava Salajová, pôsobiaca v senáte 13 Co. Z obsahu spisu (č.l. 1313) dovolací súd zistil, že dňa 21. 11. 2023 na žiadosť JUDr. Ivica Hanuskovej - predsedníčky senátu 16 Co, zastupujúcej riadiaceho predsedu senátu 16 Co - Mgr. Štefana Baláža, riadiaca predsedníčka senátu 14 Co - JUDr. Anna Snopčoková, zastupujúca riadiacu predsedníčku senátu 13 Co - JUDr. Amu Odalošovou, ktorá bola v tom čase práceneschopná a v senáte bola jedinou predsedníčkou senátu, rozhodla o určení ďalšieho člena senátu 16 Co v prejednávanej veci. Rozhodla v zmysle Rozvrhu práce odvolacieho súdu na rok 2023 a za tretieho člena senátu 16 Co určila - JUDr. Stanislavu Salajovú, ktorá je členkou zastupujúceho senátu - 13 Co a je 1. v poradí. Dôvodom bola neprítomnosť riadiaceho predsedu senátu 16 Co - Mgr. Štefana Baláža, z dôvodu jeho práceneschopnosti, ktorého zastupuje ďalšia predsedníčka senátu - JUDr. Ivica Hanusková a vo veci bolo pre nariadenie pojednávania nevyhnutné rozhodnúť.

9.5. Po preskúmaní Rozvrhu práce odvolacieho súdu na rok 2023, účinného od 01. 11. 2023 (č.l. 1392 a nasl. spisu) dospel dovolací súd k záveru, že k zmene v obsadení senátu bez relevantného dôvodu ako vyplýva z námietky žalobcu a tým nesprávnemu procesnému postupu, nedošlo. Nesprávne obsadeným je súd obsadený v rozpore s ustanoveniami upravujúcimi zloženie súdu, ktorý má určitý spor prejednať a rozhodnúť. Súd je nesprávne obsadený aj vtedy, ak o veci nekoná zákonný sudca. Zákonným sudcom je sudca určený v súlade s rozvrhom práce vecne a miestne príslušného súdu (sp. zn. 7Cdo/51/2018). Ak sudca bude určený v rozpore s rozvrhom práce alebo síce v súlade s ním, ale na základe jeho pravidla (opatrenia), ktoré odporuje zákonu, právo na zákonného sudcu vyplývajúce z ustanovenia čl. 48 ods. 1 ústavy sa nerešpektuje a v takomto prípade treba súd považovať v zmysle ustanovenia § 420 písm. e) CSP za nesprávne obsadený. Podľa Rozvrhu práce je senát 13 Co zastupujúcim senátom 16 Co. Oprávnenie predsedníčky senátu 16 Co - JUDr. Ivica Hanusovej žiadať o určenie tretieho člena senátu 16 Co, z dôvodu práceneschopnosti riadiaceho predsedu senátu 16 Co - Mgr. Štefana Baláža, vyplýva z bodu 3. a bodu 2.6.1. písm. a). Oprávnenie rozhodnúť o žiadosti, vyplynulo pôvodne pre riadiacu predsedníčku senátu 13 Co - JUDr. Amu Odalošovou, bod 3.1. a bod 3.2. Nakoľko z dôvodu práceneschopnosti riadiaca predsedníčka zastupujúceho senátu (13 Co) nemohla určiť tretieho člena senátu 16 Co, pričom bola jediným predsedom senátu 13 Co, právomoc určiť tretieho (náhradného) člena senátu 16 Co prešla na predsedu senátu, zastupujúceho senát 13 Co, ktorým bola JUDr. Anna Snopčoková, riadiaca predsedníčka senátu 14 Co, ktorá správne za člena senátu určila člena zo zastupujúceho senátu 13 Co, t.j. Mgr. Stanislavu Salajovú (bod 2.6.1. písm. a) a písm. b)). Odvolací súd teda postupoval procesne správne, keď v dôsledku neprítomnosti pôvodne určeného sudcu v senáte 16 Co využil inštitút zastupujúceho člena senátu, určeného v súlade s Rozvrhom práce odvolacieho súdu.

9.6. Pokiaľ žalobca namieta, že Mgr. Stanislava Salajová je aktívnou sudkyňou na Okresnom súde Banská Bystrica, uvedené z Rozvrhu práce odvolacieho súdu nevyplýva. Z ustanovenia § 49 CSP vyplývajú dva zákonné dôvody zaujatosti, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, a to konkrétne pre: pomer sudcu k sporu, stranám, prípadne k ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní, ak možno mať dôvodné pochybnosti o jeho nezaujatosti. A tiež skutočnosť, že sudca prejednával a rozhodoval ten istý spor na súde inej inštancie. Ak žalobca uvádza, že uvedená sudkyňa rozhodovala na okresnom súde skutkovo a právne obdobné spory so žalobcom proti iným prevádzkovateľom, uvedené nezakladá to, že by mala byť v predmetnom spore vylúčená, nakoľko nerozhodovala ten istý spor ako sudca nižšej inštancie. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na ustanovenie § 30 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a príslušných a o zmene a doplnení niektorých zákonov, z ktorého vyplýva (o. i.) povinnosť sudcu zdržať sa všetkého, čo by mohlo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Sudca musí vystupovať nezaujato a dbať o to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne spochybňovaná. K stranám je povinný pristupovať bez akýchkoľvek predsudkov. Aj so zreteľom na toto ustanovenie má sudca zachovávať k sporu, stranám, ich zástupcom a osobám zúčastneným na konaní vždy vecný a profesionálny prístup. To, že žalobca nesúhlasí s jej rozhodovaním v obdobných sporoch ako sudkyňa súdu prvej inštancie, nepovažuje dovolací súd za skutočnosť, ktorá by odôvodňovala záver o tom, že by sa objektívne javila ako nestranná. Za objektívne nemožno považovať to, ako sa nestrannosť sudcu len subjektívne niekomu javí, ale to, či reálne existujú okolnosti objektívnej povahy, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že sudca určitým, nie nezaujatým vzťahom k sporu disponuje.

9.7. Z vyššie uvedených dôvodov žalobca neopodstatnene namietal existenciu procesnej vady uvedenej v § 420 písm. e) CSP.

10. V danom prípade žalobca prípustnosť dovolania založil aj na ustanovení § 420 písm. f) CSP, ktorým namietal (i) prieťahy v konaní a vytýčenie pojednávania bez dostatočného času na prípravu (ii) svojvoľný postup súdu bez splnenia požiadavky predvídateľnosti rozhodnutia, (iii) porušenie zásady dvojinstančnosti konania a neprípustné novoty, (iv) porušenie manudukčnej povinnosti, (v) nevykonanie dokazovania, (vi) nedostatočné odôvodnenie, (vii) porušenie zákazu retroaktívnej aplikácie právnych noriem.

11. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie)

tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu v prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

11.1. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Nespôsobilou založiť prípustnosť dovolania je preto dovolacia námietka týkajúca sa porušenia práva žalobcu na spravodlivý proces prieťahmi v konaní. Dovolací súd v tejto súvislosti uvádza, že prípadné prieťahy v konaní nemožno zamieňať s tzv. zmätočnosťnými vadami konania vyplývajúcimi z ustanovenia § 420 CSP, preto táto otázka nie je v rámci dovolacieho prieskumu relevantná. Prieťahy v súdnom konaní nie sú judikatúrou najvyššieho súdu považované za dôvod, ktorý by bez ďalšieho zakladal procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP (viď napríklad rozhodnutie najvyššieho súdu, ktoré bolo uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 4/2005, III. ÚS 199/02, II. ÚS 26/95). V prípade ich vzniku právnym prostriedkom ochrany je právo účastníka obracať sa so sťažnosťou na orgány súdnej správy a právo podať sťažnosť na Ústavný súd Slovenskej republiky.

12.1. Pokiaľ žalobca v rámci tejto odvolacej námietky poukazoval na to, že pojednávanie odvolacieho súdu zo dňa 23. 11. 2023 bolo vytýčené bez dostatočného času na prípravu, pričom mu boli dňa 08. 11. 2023 doručené rozsiahle vyjadrenia protistrany s prílohami a priamo na pojednávaní rozsiahle vyjadrenie žalovaného zo dňa 13. 11. 2023 s prílohami, dovolací súd z obsahu spisu (zápisnica z 23. 11. 2023, č.l. 1329) zistil, že čas na prípravu na pojednávanie spravidla 5 dní bola súdom zachovaná v súlade s § 178 ods. 2 CSP a to v prípade listín a príloh žalobcovi doručených z 08. 11. 2023. Pokiaľ ide o vyjadrenie žalovaného z 13. 11. 2023, ktoré súd žalobcovi s prílohami doručil až na pojednávaní a vykonal ich ako dôkaz, z obsahu zápisnice nevyplýva, že právny zástupca žalobcu požiadal o odročenie pojednávania a ku všetkým vykonaným dôkazom sa vyjadril. Možno preto uzavrieť, že žalovaný vedomosť o ich obsahu mal a bolo mu umožnené na ne reagovať (čl. 9 Základných princípov CSP). Z uvedeného preto nie je možné vyvodiť nesprávny procesný postup súdu majúci za následok znemožnenie uskutočňovania procesných práv dovolateľa v takej miere, ktorá by zakladala porušenie práva na spravodlivý proces dovolateľa a tým prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

13. K namietanému porušeniu manuďukčnej povinnosti dovolací súd uvádza, že o takúto vadu zmätočnosti konania by mohlo ísť v prípade, pokiaľ by odvolací súd nevyzval strany sporu v zmysle § 382 CSP, aby sa vyjadrili k možnému použitiu ustanovenia právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní nebolo použité a je podľa názoru odvolacieho súdu pre rozhodnutie veci rozhodujúce (R 33/2011). Z rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že po nariadení pojednávania a vykonanom dokazovaní vec posudzoval obdobne ako súd prvej inštalencie podľa rovnakých ustanovení Autorského zákona, potvrdil správnosť právneho názoru súdu prvej inštalencie o tom, že žalobca neunesol dôkazné bremeno o základe ani výške nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia za používanie AVD a nepreukázal obvyklú výšku odmeny za použitie AVZ, aj keď na rozdiel od súdu prvej inštalencie mal za to, že preukázal výkon správy za výrobcu AVZ v zmysle § 119 AZ, teda aj základ nároku. Odvolací súd teda na vec neaplikoval ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré by pri doterajšom rozhodovaní nebolo použité a preto k namietanej vade zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP nedošlo.

14. Svojvoľný postup súdu bez splnenia požiadavky predvídateľnosti rozhodnutia žalobca videl v tom, že odvolací súd sa pri svojich právnych záveroch odklonil od svojho skoršieho rozhodnutia sp. zn. 16Co/221/2019 z 02. 09. 2021, ako aj iných rozhodnutí odvolacích súdov. V ďalšom namietal nedostatočné odôvodnenie vo vzťahu k vykonanému dokazovaniu a svojim právnym záverom, tiež porušenie zákazu retroaktívnej aplikácie právnych noriem.

14.1. Najvyšší súd už judikoval, že odvolací súd nepostupuje v rozpore s procesnými predpismi, ak svoj predchádzajúci vo veci vyslovený právny názor zmení a potvrdí rozhodnutie nerešpektujúce skorší právny názor odvolacieho súdu. Aj keď zmena skoršieho právneho názoru odvolacieho súdu je v zásade nežiaduca, nemožno ju považovať za nepatričnú, predovšetkým s ohľadom na ústavnoprávny princíp nezávislosti sudcu, ktorý je vo všeobecnosti viazaný len zákonom (napr. sp. zn. 5Obdo/40/2021).

14.2. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vétrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

14.2.1. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo strany konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. uplatneným nárokom a obranou proti takému uplatneniu. Prítom všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany konania na súdnu ochranu, resp. spravodlivý proces. (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 204/04).

14.2.2. Dovolací súd k tomu uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Žalobca neopodstatnene namietal, že mu odvolací súd nedostatočným odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti dovolací súd poznamenáva, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05).

14.2.3. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Súdy oboch nižších inštancií v odôvodneniach svojich rozhodnutí podrobne popisali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, vysvetlili, ako ich skutkové tvrdenia a právne argumenty posúdili, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali, a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Myšlienkový postup súdov je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijali.

14.2.4. Podľa dovolacieho súdu je z rozsudkov súdov nižších inštancií, chápaných ich vo vzájomnej komplexnosti a jednote zrejmé, že súd prvej inštancie nemal preukázané, že žalovaný denne šíri AVD a AVZ v rozpore s § 19 ods. 3, ods. 4, § 86, § 119 Autorského zákona tým, že vykonáva ich káblovú retransmisiu prostredníctvom ponúkaných programových služieb - televíznych kanálov pre svojich zákazníkov, keď nepreukázal skutočný rozsah ním kolektívne spravovaných práv, t.j. ktorých konkrétnych nositeľov práv zastupuje a vo vzťahu ku ktorým konkrétnym predmetom ochrany (AVD, AVZ) vykonával kolektívnu správu práv. Odvolací súd uviedol, že žalobca predložil súdu zmluvy, ktoré uzavrel s používateľmi ako prevádzkovateľmi retransmisie, v ktorých sa v článku I. ods. 6 uvádza, že v zmysle § 119 AZ výrobca ADZ má právo na primeranú odmenu za použitie záznamu AVD, podľa jeho oprávnenia ako OKS len za retransmisiu AVZ, ktorý je originálom AVD. Preto sa odvolací súd stotožnil

so súdom prvej inštancie, že výber primeranej odmeny sa vťahuje len na káblovú retransmisiu originálu AVD a AVZ. Odvolací súd v tejto súvislosti uviedol, že právna úprava § 147 ods. 2 AZ vylučuje vzhľadom na prelínanie kolektívnych práv pri použití ADV výhradné postavenie žalobcu a vychádza preto z predpokladu, že za organizáciu vykonávajúcu správu práv nositeľa práv sa považuje tá organizácia kolektívnej správy, ktorá zastupuje najviac nositeľov práv podľa § 164 ods. 1 na území Slovenskej republiky a je takto uvedená v evidencii Ministerstva kultúry organizácií kolektívnej správy. Vychádzal pritom z toho, že ide o povinnú správu a takéto určenie organizácie kolektívnej správy platí vo vzťahu k individuálnemu nositeľovi práv, ktorý nie je zastupovaný žiadnou organizáciou kolektívnej správy, dovtedy, kým si ho samotný nositeľ práva neurčí. Pokiaľ žalobca k svojim tvrdeniam, že zastupuje nositeľa práv podľa § 146 ods. 2 písm. f) AZ, predložil len hromadné licenčné zmluvy s niektorými inými prevádzkovateľmi retransmisii, pričom žalovaný tvrdil, že nie je povinný uhradiť bezdôvodné obohatenie, lebo svoju povinnosť riadne splnil ako používateľ v právnom vzťahu k OKS LITA (ktorá má oprávnenie na výkon kolektívnej správy použitie AVD jeho uvedením verejnosti káblovou retransmisiou), s ktorou mal uzatvorenú dohodu, nepreukázal základ ani výšku nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia za používanie AVD formou káblovej retransmisie a to vzhľadom na prelínanie správy vo vzťahu k nositeľom práv AVD v zmysle § 86 ods. 1, § 146 ods. 2 písm. d) a § 147 ods. 2 Autorského zákona. Žalovanému stačilo preukázať, že úhradu vykonal na základe zmluvy uzavretej s inou OKS. Na rozdiel od súdu prvej inštancie mal odvolací súd za to, že žalobca preukázal, výkon kolektívnej správy za výrobcu AVZ v zmysle § 119 AZ, nakoľko oprávnenie OKS LITA nerieši zastupovanie výrobcov AVZ a ich nárok na odmenu. Nepreukázal však výšku bezdôvodného obohatenia, nakoľko Sadzobník žalobcu nepreukazuje výšku nároku, keď neuvádza samostatne primeranú odmenu pre výrobcov AVD a AVZ za použitie AVD a AVZ, nepreukázal v akej výške vzniklo žalovanému bezdôvodné obohatenie. Z uvedeného vyplýva, že súdy dostatočným spôsobom odôvodnili svoje rozhodnutie, pričom sa odvolací súd vyjadril k všetkým zásadným odvolacím argumentom a na jeho odôvodnení nie je čo vytknúť. To, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa samo o sebe neodôvodňuje záver, že došlo zo strany súdov k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP.

14.3. Najvyšší súd tiež uvádza, že dovolateľ namietal nesprávne zistený skutkový stav tak ako bol zistený súdmi nižších inštancií. Dovolací súd však nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmavať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porov. ustanovenie § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade znátočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd uvádza, že tieto vady v prejednávanej veci vzhľadom na vyššie uvedené odôvodnenie v rozhodnutí súdov, keď z nich vyplýva zrejmy myšlienkový postup pri hodnotení dôkazov nezistil. Zo strany žalobcu sa jedná pritom o polemiku so skutkovým stavom veci a nie o podstatné argumenty spôsobilé privodiť zmenu rozhodnutia.

15. Porušenie princípu dvojinstančnosti konania žalobca namietal v súvislosti s neprípustnými novotami. V tejto súvislosti poukázal práve na vyjadrenie žalovaného z 13. 11. 2023, ktoré súd žalobcovi s prílohami doručil až na pojednávaní a vykonal ich ako dôkaz napriek tomu, že žalobca namietal, že by súd podľa jeho názoru nemal na ne prihliadať.

15.1. Dovolací súd dospel k záveru, že z rozhodnutia odvolacieho súdu a na základe postupu odvolacieho súdu vedúceho k tomuto rozhodnutiu nemožno prijať záver, že tento pripustil v dovolacom konaní novoty nespádajúce pod výnimku stanovenú v § 366 CSP, čím by prišlo k porušeniu práva na spravodlivý proces žalobcu.

15.2. Ustanovenie § 366 CSP stanovuje, že prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy,

ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Dovolací súd dospel k záveru, že v danej veci sa jedná o prostriedok procesného útoku a obrany spadajúci pod výnimku podľa § 366 písm. d) CSP. Súd prvej inštancie rozhodol vo veci rozsudkom z 21. januára 2020. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný v rámci odvolacieho konania predložil spolu s vyjadrením v rámci svojej dlhodobej právnej argumentácie listiny, ktoré v konaní na súde prvej inštancie predložené byť nemohli nakoľko neexistovali. Poukázal na novelizáciu ust. § 86 ods. 1 Autorského zákona zrealizovanú zákonom č. 71/2022 Z.z. účinným od 25. 03. 2022, ktorý ale v zmysle dôvodovej správy nebol jeho zmenou ale iba precizovaním, nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 203/2021 v ktorom sa ústavný súd SR vyjadril k výkladu ust. § 86 Autorského zákona, aktuálne stanovisko Ministerstva kultúry SR z 01. augusta 2023, odborné stanovisko Právnickej fakulty v Trnave z 26. 04. 2022. Z uvedeného dôvodu sa jedná len o prostriedky procesného útoku a obrany, ktoré žalovaný nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie bez svojej viny. Na základe uvedeného dovolací súd vyhodnotil túto dovoláciu námietku žalobcu za nedôvodnú.

16. Je potrebné dodať, že ani prípadné nesprávne právne posúdenie veci vadu zmätočnosti (v zmysle § 420 písm. f) CSP) nezakladá (R 24/2017), ktorý záver považuje za ústavnoprávne akceptovateľný i ústavný súd (I. ÚS 61/2019).

17. Dovolacie námietky podľa ustanovenia § 420 písm. e) CSP a § 420 písm. f) CSP sú z vyššie uvedených dôvodov neakceptovateľné, a teda neprípustné. Preto bolo potrebné dovolanie odmietnuť podľa § 447 písm. c) CSP ako neprípustné.

18. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.